

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА
І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАДЗІЛНІГА ЧЫРВОНага СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА.

№ 27 (756) Пятніца, 10 кастрычніка 1969 г. Цэна 2 кап. Год выдання XXII

Плён 20-годдзя

У дзень 20-годдзя Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, 7 кастрычніка, у галоўным корпусе універсітэта адкрылася выстаўка «Дасягненні Іенскага універсітэта за 20 год народнай улады».

Сяброўства і супрацоўніцтва паміж нашым і Іенскім універсітэтам імя Ф. Шылера мадней з кожным годам. Яскравае сведчанне тому цяперашняя выстаўка — паказ дасягненняў у галіне науки і вышайшай адукацыі наших нямецкіх калег.

На ўрачыстым адкрыцці выстаўкі прысутнічалі гості з Іены, намеснік міністра вышайшай і сярэдняй спецыяльной адукацыі БССР М. І. Красоўскі, прадстаўнікі парткома, рэктарата, камітэта камсамола, супрацоўнікі газет, вялікая група студэнтаў і выкладчыкаў.

Ва ўступным слове намеснік сакратара парткома Г. Я. Рылюк перадаў нямецкім сябрам шчырыя вішаванні ад усяго калектыву Беларускага універсітэта з

выпадку вялікага свята ў жыцці народа Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі і падзякаў за арганізацыю выстаўкі.

Загадчык аддзела культуры і інфармацыі Іенскага універсітэта Х. Рыге расказала аб 20-гадовым шляху развіцця ГДР, які рэспубліка прайшла разам з братнімі сацыялістычнымі краінамі, падзяслалі вялікую шэфскую і неацэнную сяброўскую дапамогу Савецкага Саюза.

— 20-годдзе ГДР, — гаворыць Х. Рыге, — з'яўляецца для нас прыемным выпадкам, каб сардечна падзякаў СССР за ўсё тое, што ён зрабіў для нашай краіны.

Х. Рыге адзначыла задачы выстаўкі: па-першае, даць уяўленне аб развіцці науки і вышайшай адукацыі; па-другое, паказаць волыт, метады і вынікі работ вучоных, іх намаганні з гонарам выканань сваё грамадскае прызначэнне.

На выстаўку ў выніку спаборніцтва было адабрана 228 работ. У нашым універсітэце прадстаўлены не ўсе з іх, а толькі па тых галінах, якія развіваюцца калектывам даследчыкаў БДУ.

Права перарэзаль стужку і адкрыць выстаўку даеца прапрэктар універсітэта, віцэ-старшыні Беларускага аддзялення Таварыства савецка-германскай дружбы А. Я. Малышаву.

Сотні студэнтаў і выкладчыкаў з вялікай зацікаўленасцю пазнаёміліся з экспанатамі, якія рассказаюць аб выніках навуковых даследаванняў студэнтаў і маладых вучоных, аб укараненні гэтых вынікаў у вытворчысці і аб цеснай сувязі наукоў і вытворчых калектываў.

А. АЛЕНІЧ.

На здымку: прапрэктар універсітэта А. Я. Малышаву гутарыць з прадстаўнікамі Іенскага універсітэта Х. Рыге і Ф. Фінклер.

Фота Д. Прэса.

ПАРА ТВОРЧАГА ВЫПРАБАВАННЯ

Вытворчая практика — чэрняга і завочнага.

Базы практикі вельмі разнастайныя. Студэнты-зачоўнікі і вячэрнікі ў асноўным практикуюцца па месцы работы: у баклабаратурах, паліклініках, шпіталях, санстанцыях, на заводах мікрабілагічнай працьвасці, медпрэпаратаў, эндакрынных прэпаратаў, кармавых антыбіётыкаў, ма-лочным і хлебазаводах.

Кіраунікамі практикі з'яўляюцца кваліфіканыя спецыялісты. Так, на Мінскім заводзе медпрэпаратаў штогод кіруюць практикай начальнік ЦЗЛ, старши мікрабілаг С. І. Валахановіч, старши мікрабілаг Е. І. Болтуць і іншыя. Яны шмат увагі ўдзяляюць работе студэнтаў, пастаянна падтрымліваюць сувязь з кафедрай, інфармуюць аб адносінах

асноўных баз: Інстытут эксперыментальнай батанікі АН БССР, Інстытут глебазнаўства, праблемная лабараторыя БДУ, БелНДІ мікрабілагії і эпідэміялогіі. Значная частка студэнтаў практикуюцца на кафедры, дзе яны або ўключаютца ў тэматыку навукова-даследчай работы, або на базе кафедры пад кірауніцтвам яе супрацоўнікаў выконваюць пэўныя заданні ўстаноў, якія не маюць мікрабілагічных лабараторый і спецыялісту-мікробілагу. Так, пад майм кірауніцтвам другі год вядзецца работа на Мінскай фабрыцы гародніны па вывучэнню мікрофлоры глебы цяплиці у залежнасці ад норм і віду ўжываемых мінеральных угнаенняў. Падобныя даследаванні ў Беларусі праводзяцца ўпершыню, ды і ў літаратуры

даследаванні працягваюць студэнткі І. Генералава, Л. Кавальчук. Трэцякурснікі В. Казлоў і Г. Гаршкова па просьбе лабараторыі інсектыцыдаў Беларускага філіяла УНДІ ахова раслін пачалі работу па вывучэнню пэўных розных хім-прэпаратаў на мікрофлору глебы. Вывучэнне глебавых мікроарганізмаў і ўмоў іх аптымальнаў развіцця мае вялікае значэнне ў павышэнні ўрадлівасці. Мікробіаганізмы ўтвараюць хуткую мінералізацыю вымершых астаткаў раслін і жывёл, забяспечваючы раслі-

Вучоба ўвайшла ў свой звычайні рытм. Лекцыі змяняюцца семінарскімі заняткамі, да якіх трэба добра падрыхтавацца. І студэнты запасаюцца літаратурай, праводзяць гадзіны над кнігамі і канспектамі ў чытальныхнях залах і вучбовых кабінетах.

Зноў незвычайныя, а часам таямнічыя ператварэнні адбываюцца ў хімічных лабараторыях.

НА ЗДЫМКУ: студэнткі II курса хімфака Таня КАРПАВА і Аня ТРАСУНОВА праводзяць чарговы дослед.

Фота М. Нечыпарэнкі.

Тут гаспадараць школынікі

Нядайна ў галоўным корпусе з'явілася аўтва, якая паведамляла аб тым, што з 10 кастрычнікі начыніцца заняткі ў школе юных фізікаў. Наш каўзандант З. Шайна сустрэлася з завучамі гэтыя школы Сігізмундам Іванавічам Галію і напрасіла яго адказаць на некалькі пытанняў.

— Скажыце, налі ласка, налі была арганізавана гэта школа?

— Больш дзесяці год існуе яна пры фізічным факультэце нашага універсітэта. І траба скажаць, што папулярнасць яе расце.

— А чым абудзіла веца гэта папулярнасць? Што дзе школа для навучэнцаў і хто можа быць яе слухачом?

— Члены нашай школы — вучні дзесятых-дзесятых класаў, якія накіраваны сюды з рэкамендацыямі школы горада Мінска. Тут вучні пашыраюць свой круглягяд у галіне агульнай фізікі і асобных яе раздзелу.

Заняткі арганізованы па-рознаму: лекцыі, лабараторныя работы, разшыренне складаных задач па фізицы. Зразумела, да паслуг вучнаму лабараторыи, аудиторыи студэнтаў.

— Дарэчы, Сігізмунд Іванавіч, ці многі з ваших выхаванцаў цяпер у нашай студэнцкай сям'і?

— Дакладна сказаць не могу, але часта выхаванцы нашай школы паступаюць на фізфак. Ды не толькі у БДУ. Некаторыя з іх сталі студэнтамі тэхнічнага інстытуту, многія вучанцы ўнівізітэтаў іншых гарадоў.

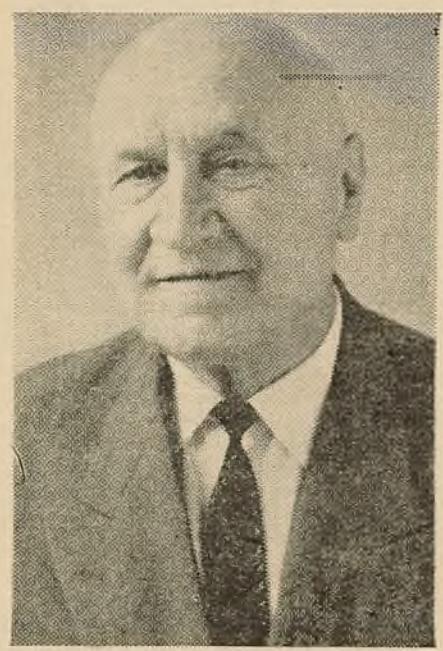
— А хто праводзіць заняткі з вучнямі?

— Са школьнікамі працујаюць выкладчыкі выключна ўсіх кафедраў фізфака. Амаль усе яны маюць волыт работы ў школе. Таму непасрэдныя контакты з вучнямі налажваюцца заўсёды.

— Сігізмунд Іванавіч, што яшчэ можа дапоўніць харacterыстыку гэтай школы?

— Арганізавана яна на грамадскіх пачатках. Заняткі праводзяцца трох разаў у месяц. Вось і ўсё. Застаецца запрашыць у сяня ўсіх, хто ў будучым сур'ёзна хоча займацца проблемамі фізікі, і пажадаць ім добрых поспехаў.

НАСТАЎНІК

факультэтам, а затым кафедрай беларускай мовы БДУ імя У. І. Леніна. Увогуле, з універсітэтам звязана большая частка свядомага жыцця Міхаіла Іванавіча, ён—жывая яго гісторыя.

У свой час, у 1927 годзе, М. І. Жыркеў ч скончыў этнолага-лінгвістичнае аддзяленне педфака, вучыўся разам з Кузьмой Чорным, Кандратам Крапівой і іншымі вядомымі пісьменнікамі. Слухаў лекцыі Якуба Коласа.

У 1943 годзе, ледзь толькі на станцыі Сходня, пад Москвой, аднавілася работа універсітата, Міхайл Іванавіч зноў тут, але ўжо не студэнтам, а выкладчыкам: чытае шматлікія мовазнаўчыя курсы, наўчыа будучых выхавацеляў маладога пакалення. Калі б аднойчы Міхайл Іванавіч сеў за стол і апісаў гады працы ва універсітэце — які б гэта быў цікавы і павучальны летапіс падзеяў! Колькі цікавага з жыцця нашай «альма-матэр» мы даведаліся!

Ды праца ва універсітэце хоць галоўны, але не адзіны яго занятак. Не будзе перарабляшаннем, калі скажу: літаральна ўсе беларускія школьнікі ўдзячныя. М. І. Жыркеўчу. Удзячныя за падручнік па беларускай мове, які дзесяткі раз перавыдаваўся, кожны раз раскрываючы дзесяцім неабходнае ўмение ў абыходжанні з родным словам. Да таго ж Міхайл Іванавіч займаецца вывучэннем мовы беларускіх пісьменнікаў, у першую чаргу мовы карыфея нашай літаратуры Янкі Купалы. Ён надрукаваў шмат артыкулаў, хутка закончыць манаграфію аб мове Я. Купалы.

Урад высока ацаніў наукоўца-педагагічную і грамадскую дзеянісць М. І. Жыркеўчы. Ён двойчы ўзнагароджан ордэнам «Знак Пашаны», пяць разоў узнагароджваўся медалямі, мае некалькі грамат Вярховага Савета БССР, нагрудны знак «Выдатнік асветы БССР». Шматлікай армія вучняў Міхайл Іванавіча — школьнікі, што наўчаліся і наўчыацца па яго падручніках, і учарашнія і сённяшнія студэнты — у сваю чаргу ўзнагароджвае сваіга настаўніка нязменнай любоўю, пашанай і ўдзячнасцю. Доўгіх Вам год, Міхайл Іванавіч, спору ў працы!

В. РАГОІША,
в. а. дацэнта кафедры беларускай
літаратуры.

Старонкі працоўнага летапісу

на 51.000 рубліў капиталаў-укладанняў, на аднаго байца прыходзіцца 1,5 тысячы рубліў, нарыхтавана 130 тысяч штук саману. Рыхтуем да здачы 6 жылых дамоў, жывёлагадоўчыя памяшканні.

«Рапартуе атрад «Праметэй»...

«Рапартуе атрад «Аэліта»...

...Рапартуюць маладыя будаўнікі. Да свята яны выканалі будаўнічых работ на 266.000 рубліў. Прыйклад самаадданай працы паказалі байцы атрада «Віктарыя» — камандзір Б. Марозаў, «Зубронак» — А. Слука. «Праметэй» — В. Салаўей.

Памятны чырвоны сцяг уручан пераможцу сацыялістычнага спаборніцтва атраду «Віктарыя» БДУ імя У. І. Леніна. Лепшым байцам атрада ўручаны граматы абкома і райкома камсамола, значкі «Маладому перадавіку вытворчасці». Камсамольцы раёна падарылі гасцям кветкі і памятныя

ЧАПАЯ

сувеніры. На свята прыехалі ветэраны-чапаеўцы Андрэй Пятровіч Зайцаў, Фёдар Аляксееўч Апанеў і іншыя. Яны расказалі аб сваім баявым шляху, аб сустрэчах з Чапаевым, аб баях за становленне Савецкай улады ў Прыураллі.

Памятнай была сустрэча з Міхалам Шолахавым.

У атрадзе «Зубронак» мне даў высокую ацэнку студэнцкаму цаліннаму руху, значнаму ўкладу ў яго беларускіх атрадаў. У памяці захаваўся і яшчэ адзін эпізод. З Нінай Нерад, сакратаром ЦК ЛКСМБ, аднойчы мы наведалі атрад журналістаў і філолагаў БДУ. У гэты час прыйшлі з Уральска машыны з цэглай. Іх трэба было тэрмінова разгрузіць. У лагеры заставаліся толькі дзяячы. Іх узначаліла Анія Зязульчик, будучы педагог. А калі работа была закончана, Аніка, як звалі яе ўсе ў атрадзе, частавала нас смачным цалінным абедам...

Сёння эстафету добрых спраў з гонарамі насе новое пакаленне студэнцкай моладзі.

А. ЯРОХІН.

НА ЗДЫМКАХ: урочышне прыезду пераможцам фестывалю. Ускладанне вянкоў абеліска В. І. Чапаева на беразе р. Урал.

Фота аўтара.

той дзень байцы атрадаў працавалі з агабітывам напружаннем. Міхайл Шолахаў расказаў аб сваіх падзеях ў Японію, аб творчых планах на будучасе, перадаў прывітанне беларускаму народу, студэнтам БДУ імя У. І. Леніна.

На наступны дзень цалінныя студэнцкія газеты выйшлі з аўтографамі пісьменні-

(Заканчэнне. Пачатак
на 1-й стар.)

чэнню мікрофлоры тарфяна-балотнай глебы ў залежнасці ад рэжыму меліярацыі і іншых агратехнічных мерапрыемстваў. Кіруе практикантамі старшины наукоўцы супрацоўнік, кандыдат біялагічных науку Т. Г. Зімен-ка.

Такім чынам, спецыялізація па глебавай мікробіялогіі займае на кафедры значную ўдзельную вагу, заўспечана аbstaляванымі спецыялізаванымі базамі і кваліфікаванымі кірауніка-мі.

На самой кафедры студэнты-практиканты займаюцца вывучэннем фізіялогіі і біяхіміі глебавых мікробіярганізмаў, якія маюць вытворчое значэнне. Пад кірауніцтвам кандыдата біялагічных науку Т. А. Рабушка вывучаецца ферментатыўная актыўнасць акцина-міцетаў, у прыватнасці, прадуцэнта тэтрацыхліна, якія выкарыстоўваюцца Мінскім заводам медпрепаратаў.

Вытворчая практика студэнта В. Тарасевіч, О. Осілавай, Р. Кейге (частвёрты курс), Р. Рабаченц і Л. Крайнюк (трэці курс) была прысвечана даследаванню спецыфічнага уплыву метабалітаў на ўзварэнне аміалітычных ферментуў вытворчым штамам у дынаміцы развіцця культуры. Усебаковае вывучэнне дагна пытання мае вялікое значэнне ў рэгуляванні біясінтэзу тэтрацыхлінавых антибіётыкаў.

Пад кірауніцтвам кандыдата біялагічных науку А. А. Малама група сту-

дэнтаў працуе над вывучэннем мікробнага меланагенеза. Праведзеныя даследаванні паказалі, што шэраг глебавых мікробіярганізмаў утварае, акрамя тыповых меланінаў, падобныя цёмна-карычневыя пігменты, якія нагадваюць гумусавыя рэчывы глебы. Многія з гэтых пігментаў валодаюць спектрам біялагічнай актыўнасці: супрацупухальнымі і супрацупраменевымі агульнастымулюючымі ўласцівасцямі.

У апошнія два гады ў спецыялізаціі мікробіёлагіі пачалі развівацца новыя на-прамак — генетыка бактэрый. Ён здзяйсняецца на базе праблемнай лабараторыі пад кірауніцтвам доктара медыцынскіх науку Ю. К. Фамічова. Стварэнне мікробіялагічнай групы пры праблемнай лабараторыі адыграла становчую ролю ў падрыхтоўцы кваліфікаваных спецыялістаў у галіне малекулярнай біялогіі. У гэтым годзе вытворчую практику пры праблемнай лабараторыі пракодзілі сем студэнтаў — мікробіёлагу. Яны вывучалі пытанні, звязаныя з хімічным мутагенезам бактэрый, працэсы адабненія і падарынні.

Пад кірауніцтвам кандыдата біялагічных науку А. А. Малама група сту-

цоўцы клетак азоцістым ін-рытам і шэраг іншых пытанняў, якія звязаны з генетычнымі ўласцівасцямі мікробіярганізмаў.

Для большасці студэнтаў мікробіёлагаў вытворчая практика з'яўляецца не толькі абазніковым выкананнем вучэбнага плана, але і магчымасцю прапрацаўца творча, правесці са-мастайныя наукоўцы даследаванні. На вытворчай практицы лепш за ўсё вы-яўляючыца індывідуальная здольнасці студэнта, іго ўмение працаўца і думаць. Улічваючы тое, што асноўная маса выпускнікоў мікробіёлагаў на кірауніцтве для работы ў мікробіялагічнай вытворчыя і наукоўца-даследчыя установы, студэнты ў час пражоджання практикі павінны выкарыстоўваць усе магчымасці для ўдасканалення сваёй спе-цыялізацыі, а кіраунікі практикі павінны дапамагчы ім авалодзіць неабходнай сумай ведаў і навыкаў, каб у будучым кожны выпускнік стаў паўнаценным спецыялістам і працаўаў з поўнай аддачай.

О. КАЛЕШКА,
дацэнт кафедры мі-
кробіялогі і вірусалогі.

РАЗМОВА АБ ПУБЛІ- ЦЫСТЫЦЫ

Нядайна ў выдавецстве БДУ імя У. І. Леніна выйшаў зборнік, які прысвечан пытанням публіцыстыкі. Артыкулы розных аўтараў аб'ядноўвае адна думка — раскрыць значэнне публіцыстыкі як актыўнага сродку вытворчэння жыццёва важных праблем.

Кніга «Пытанні публіцыстыкі» адкрываецца

артыкулам дзякана факультета журна-лістыкі Р. В. Булацнага «Карл Маркс — рэдактар і журна-ліст». Аб кампазіцыі і стылю публіцыстыкі У. І. Леніна расказвае В. І. Дубовік. Ці-кава пазнаёміцца і з артыкуламі П. І. Ткачова «Маркс, Энгельс, Ленін аб памфлеце», М. С. Зярніцнага «М. І. Калінін — публіцыст».

Той, каго хвалюць праблемы нарыса, з задавальненнем прачытае артыкулы М. В. Няхай, А. І. Апелінскай і Н. А. Сніца-

равай. З дзейнисцю К. Чорнага як публіцыста ў гады Вялікай Айчыннай вайны можна пазнаёміцца, прачытаўши артыкул I. I. Сачанкі. Не меншую ўвагу прыцягваюць публікацыі А. А. Толсціка — «Пісаць гісторыю сучасніці», Я. Л. Бондаравай — «Слова публіцыста ў документальным фільме», Л. Е. Шылавай — «Журналістыка і тэлезн-ран».

Верыцца, што зборнік знойдзе добры водгук у чы-тачоў — работнікаў друку, радыё, тэлебачання і кіно.

А. ХАЗЯНІН,
студэнт факультета
журналістыкі.

У дружбе з наукаў

Хутка і, здаецца, незаўважальна праляцелі пяць студэнцкіх год для Джона Джасціса Флетчара. Тыя, хто быў з ім побач, памятаюць, як Джон ужо з першага дня вучобы ва універсітэце ўвесь акунуўся ў науку. Яго цікавілі не толькі руская мова, але і матэматыка, філософія і іншыя дысцыпліны. За адзін год вучобы ён здае экзамены і за падрыхтоўчы факультэт і за першы курс фізфака. Джон вучыцца ўпарты і настойліў. І ўжо праз пяць год ён выдатна абараняе дыпломнную работу, а пасля становіща аспірантам.

НА ЗДЫМКУ: афрыканскі студэнт Джон Флетчар у час абароны дыпломнай работы.

Фота М. Нечыпарэнкі.

ЛІТАРАТУРА

І МАСТАЦТВА

РАДАСНЫЯ, шчырыя ўсмешкі, моцныя поціскі рук. Звонкія дружныя аплодысменты. Сотні маладых гарачых позіркаў... Так віталі пісьменнікай Расійской Федэрациі студэнты універсітэта.

Сярод гасцей, хто прывёз сястры-Беларусі нізкі паклон ад Pacii, паэты і празаікі Масквы, Ленінграда, Варонежа — С. Вікулаў, Д. Кавалёў, Д. Яромін, М. Гарбачоў, Ул. Гардзейчай, Ул. Аляксееў. Разам з імі і нашы беларускія літаратары І. Шамякін, А. Лойка, І. Навуменка, Ан. Вярцінскі, М. Скрыпка, Ан. Грачанікай. Майстрам мастацкага слова ўручаюцца букеты жывых кветак.

Вечар аб'яўляеца адкрытым. Вядомы беларускі празаік Іван Шамякін прадстаўляе маскоўскага пісьменніка Д. Яроміна.

— Нам, пасланцам рускага народа, — гаворыць ён, — вельмі пашанавала: мы атрымалі магчымасць выступаць на зямлі славнай і герайчнай Беларусі. Мы добра ведаем, што асаблівай зацікаўленасцю да нашай літаратуры вызначаеца моладзь. Вось чаму, выступаючы перад такай цудоўнай аўдыторыяй, наша радасць падвойваецца. І яшчэ больш прыем-

на адчуваець, што такія вечары цясней збліжаюць нас.

Наша дружба, дружба нашых літаратур народжана рэвалюцыяй, ля калыскі якой стаяў вялікі Ленін. З яго імем звязаны дасягненні ва ўсіх галінах як матэрыяльнага, там і духоўнага жыцця. Геній Леніна натхнен работнікамі літаратуры на няспынныя творчыя пошуки. Напярэдадні юбілею палымяннага рэвалюцыянара і вялікага мысліцеля нашай эпохі савецкія пісьменнікі ўсведамляюць, у якім даўгу знаходзяцца яны перад светлай памяцю гэтага чалавека. Пісаць творы, якія праўдзіва раскрываюць веліч і прастату Уладзіміра Ільіча, — што можа б'емъ больш ганаровым і адказным для мастака слова!

Дэмітрый Яромін дзе-ліца са студэнтамі сваімі ўспамінамі: яму пашчаслівілася бачыць і чуць Ільіча. Глыбокі след пакінуў у сэрцы гэтага сустрэны. У творчых пла-нах пісьменніка — раскрыцца хоць часцінку ленінскай велічі.

Ад зямлі Кальцова пачуццё любvi беларускім студэнтам перадае варонежскі паэт Уладзімір Гардзейчай.

— Мы прыехалі сюды, каб адчуць біццё сэрцаў

братняга народа, — гаворыць ён, — каб абмыць свой паштычны слых гучнем блізкай мовы.

З вялікім хваляваннем слухаюць прысутныя яго вершы «О родной речи», «Ландыш», «Кукушкины слёзы».

Прачытаць пераклады рускіх твораў на белару-

СУСТРЭЧА

З МУЗАЙ PACII

скую мову У. Гардзейчай запрашае Язэпа Семяжона. І вось ужо прыцішша зала слухае цудоўныя творы Р. Казаковай, Ю. Друнінай, А. Кешокава ў не менш дасканалай інтэрпретацыі беларускага паэта і перакладчыка.

Да мікрофона падыходзіць намеснік сакратара Саюза пісьменнікаў СССР па нацыянальнай літаратуре Міхаіл Гарбачоў. Ён расказвае студэнтам аб узаемасувязях братніх літаратур, аб цяжкасцях, якія ўзніка-

юць на шляху перакладчыка. Пісьменнік паведамляе, што ў Москве, як добры падарунак ленінскому юбілею, выйдзе цэлы шэраг твораў беларускіх пэтаў і празаікі у перакладзе на рускую мову.

У зале ўсталёўваецца цішыня, калі галоўны рэдактар часопіса «Наш современник» Сяргей Вікулаў успамінае пра трагедыю, якая разыгралася ў вёсцы Хатынь.

— Ніколі не згладзіцца ў памяці народнай гора беларусаў, якія перанеслі крывавыя зверствы фашысцкіх захопнікаў. Кожны чацвёрты жыхар Беларусі загінуў у гады Вялікай Айчыннай вайны. Мы схіляем галовы перад мужнасцю беларускага народа, волю і дух якога не зламалі ніякія выпрабаванні. У гэтай барацьбе не на жыццё, а на смерць перамагла непарушна дружба народаў Краіны Саветаў.

Цёпла быў сустрэты прысунтымі выступленні Дэмітрыя Кавалёва, Уладзіміра Аляксеева і нашых больш частых гасцей-пэтаў Беларусі Анатоля Вярцінскага, Міхася Скрыпкі, Анатоля Грачанікава.

Уесь гэты час ад студэнтаў паступалі запіскі. І Дэмітрый Яромін разам з Іванам Шамякіным

адказваюць на самыя разнастайныя пытанні. Разам з гэтым яны гаворяць аб той палітычнай прынцыповасці, аб сур'ёзнай адказнасці, з якімі павінен падыходзіць са-праўдны пісьменнік да вырашэння жыццёва небаходных проблем. Як прыклад Дэмітрый Кавалёў прыводзіц сме-ласць Маякоўскага, паз-та, які «усю свою звон-ку сілу пазтах аддаваў партыі і народу, які ніколі не аблімаў вострых пытанняў, а імкнуўся сам іх вырашыць.

У невялікім перапынку перад канцэртам рускіх і беларускіх пісьменнікаў шыльным колам аbstуплі няўрыймлівія студэнты: кожнаму хацелася за гэты кароткі час атрымаць аўтограф, пачуць хоць адно слова пісьменнікаў непасрэдна ў шырэй сяброўскай гутарцы...

Як прыемна, што, пачынаючы літаратурныя выступленні ў Беларусі, рускія пісьменнікі ў першыя ж вечар завіталі да наших студэнтаў, а БДУ стаў для іх першым гасцінным домам. Сёння сустрэчы з пазтамі і празікамі Pacii заканчваюцца, і мы ўпэўнены, што на рускую землю яны прывя-зуюць цяпло наших гарачых маладых сэрцаў.

А. СВОРАБ.

Мир неинтересен без стихов и песен. Кто из нас заметил, что в горячке буден он богат и светел, а не только труден? Первыми поэты доказали это.

В. Т. 18.6.72

Очень хочется, чтобы всем вам было пятерочно во всем, во всем. Если бы можно было всех расцеловать вас. Хоть мысленно целую.

Андрей Коваль

Май чытачам — студэнтам, выкладчыкам БДУ.

Дзякую вам, сябры, за ўвагу да маёй творчасці і да творчасці маіх сябров — беларускіх пісьменнікаў.

Іван Шамякін

PACII *Сергей Вікулаў-*

Нялёгкую ты выбрала мне долю—
дала паперу мне, пяро дала...
О, Русь мая, калоссе на падоле,
сінь у вачах і сонца ля чала!
Ты, вечная, юнец век ад веку!
Табе вялікай праўдай люба жыць.
І пазалоту дзеяў чалавека

ілжой і пудрай фраз не замяніць.
І ты, вялікадушная на дзіва,
дай кару — забыццё, калі ілгу...
І без мяне ты можаш бысь щаслівай—
я без цябе, Pacia,—не магу!

Пераклад Еўдакіі ЛОСЬ.

БЕЛАРУСКАЯ ПЕСНЯ Ў КІЕВЕ

На дніх з гастрольнай пэзды ў Klej' вярнуліся ўдзельнікі мастацкай самадзеяйнасці. Цёпла прынялі украінскія сябры пасланцу Беларусі. Канцэрт ва ўніверсітэце імя Т. Р. Шаўчэнкі пачаўся выступленнем харовай капэлы...

Ледзь чутныя акорды павольна набралі сілу. І вось на некалькіх хвілін усе забыліся ад tym, што выступае капэла. Цяпер, як наяву, перад кожнім стаяў вобраз вялікага песняра украінскага народа Т. Р. Шаўчэнкі. Раптам напружанае кре-шэнда абарвалася, невялі-

кая пауза — і павольнае, лёгкае піяна заключыла твор. «Не забудзьце памянуці добрым, ціхім словам» — нейкае імгненне ўсё яшчэ гучала ў вушах. Некалькі секунд цішыні — і бурныя аплодысменты за-поўнілі залу.

«Цяпер усё будзе добра», — падбадзёрыў усмешкай сваіх харавікоў дырыжор... І сапраўды, на працягу ўсяго канцэрта ў зале

многа цікавых музычных твораў выканалі самадзеянія майстры нашага ўнівер-

саравой капэлы. Усіх вельмі здзівіла тая акалічнасць, што ўжо ў пачатку навучальнага года калектыв дэмантруе добрую зладжанасць і ўпэўненасці.

На канцэрце ва ўніверсітэце прысутнічалі маладыя салісткі украінскага народнага хору імя Вяроўкі Ніны Мацвіенка і Валянціна Кавальска. Асабліва падабала-ся ім тое, што ў рэпертуары многа беларускіх нацыянальных твораў. Па душы прыйшліся ім і салісты аркестра народных інструмен-таў Ларыса Чапурка і Яўген Сафонав. Яўген да кіяўлян

прывёз свой асабісты падарунак — украінскую песню «Карие очи, чорные брови». Як бы ў адказ на гэта, Ніна і Валі падаравалі нам некалькі беларускіх песен у сваім выкананні. Мы запісалі іх на плёнку.

Вечар падыходзіў к канцу, калі нехта з наших студэнтаў праланаваў усім удзельнікамі канцэрта пайсіці да помніка кабзару развітацца з ім. Знаў, цяпер ужо пад адкрытым небам ля магутнага манумента вялікаму Т. Р. Шаўчэнку, пра-гучалі акорды «Запавігу» і старыннага студэнцкага гім-

на «Гаудзэмус». Можна сказаць, што выступленні калектыву мастацкай самадзеяйнасці ў Кіеве выліліся ў своеасаблівы фестываль беларускай народнай песні. За час знаходжання на украінскім зямлі мы дапады-хадзімі з градам, з яго гісторычнымі помнікамі.

Я. СКВАРЧЭУСКІ,
В. ЛІТВІНКА.

Рэдактар А. НІКОЛЕНКА.